

տես ենք սփիւռքի այս բացաստաններուն վրայ և մեր ժողովուրդի կեանքէն ներս:

Հետեւաբար «Սիոն» «Թեթիկութեամբ չըսելու համար տղայութեամբ» չէր մօտենար հարցերու դանտք քմահաճ պարտաւորութեան նշանակ ընելով իրեն, ինչպէս կ'ընէ «Ազգաբար»:

Ազգակները որոնց մօտեցանք, ախտանշումները դորս ըրինք մեր օրերու յատուկ իրադարձութիւններու ընդմէջէն, պարկեշտ և բարեմիտ ընթերցողի մը համար ուրիշ բան չեն ներկայացնէր, բայց այն հոգեկան տագնապը միայն, որ սփիւռքի մեր ժողովուրդինն է այսօր, և ոչ թէ անոնց մէջ այս ու այն հասցէներու ակնարկութիւններ պրպտել ու գտնել ջանացողի տխուր հասկացողութիւնը:

«Սիոն»ը Հայ Եկեղեցւոյ օրգանն է, եթէ ան կը գերզնահատէ դարերու աւանդ այդ ժառանգութիւնը, կ'ընէ դայն ամենախոր գիտակցութեամբ, երբ արտասահմանի տեղոյն իրականութեան մէջ մեր պահպանման բոլոր ազգակներէն ամենէն կարեւորն ու օգտագործելին Հայ Եկեղեցին կը յայտարարէինք, կ'ըսէինք այս, ոչ անշուշտ յանուն կղերականութեան գաղափարին, այլ այն առաւելութիւններուն, որ Եկեղեցին հակառակ իր դժբախտութիւններուն դեռ ունի այսօր, մեր օտարութիւններու մէջ, ըլլալու համար այս օրերու ամենէն ընդունակ գիտիւնը, որ կարելի ըլլայ իրագործել մեր ողբէն, իմացական և նոյնիսկ ազգային բարձրագոյն ձգտումները:

Կրնա՞յ ըսել Մ. Ասլանեան թէ մեր ախտանշումները յերկրածոյ էին և «Թեթիկութեամբ ու տղայութեամբ» դատուած: «Սիոն»ի խմբագրականները, կը կրկնենք, մեր ժողովուրդի ցաւը միայն կը պատմէին, թուումն ընելով անոր այլուրացումին և քայքայման ախտանշումներուն: Կը ցաւինք որ «Ազգաբար»ը փոխանակ մեզի հետ այդ ցաւը բաժնէր, կը ջանայ մատնանշել պարտաները, որոնք սակայն այդ մտածումով հոն եկած չէին:

«Ոչ քարոզ և ոչ քար», երբ գիտենք թէ առաջինը կռնակներով կը դիմաւորուի, և երկրորդը՝ ցեխով: «Սիոն» բիւզանդական վէճեր ստեղծելու համար չի գրեր իր խմբագրականները, և շատ հեռու է այն սահմաններէն, որուն աննկուն պահակը կը փորձէ ցոյց տալ ինքզինքը Մ. Ասլանեան:

ԽԽԲ.

Ս. ՅԱԿՈԲԻ ՆԵՐՍԷՆ

Կը ղենք այստեղ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր՝ Քէնթըրպրիի ձերսեւազարդ արքեպիսկոպոսին ուղղած նամակը, և անոր ի պատասխան այս ամսուն մէջ ստացուած շնորհակալութեան գիրը:

Երուսաղէմ, 26 Մայիս 1942

2երդ Շնորհագրագրութիւն

Խորապէս յուզեց մեր սիրօր 2եր Շնորհագրագրութեան Քէնթըրպրիի պատմական Աթոռէն հրաժարման յուր:

Մեր եղբայրական պարսբ կը զգամ աղօթել որ հօգոն Աստուած, իր շնորհաց պարգեւին արժանի ընդունի այն մեծ ու ազնիւ ծառայութիւնները, զոր 2երդ Շնորհագրագրութիւնը բազմաթիւ տարիներէ ի վեր մատուցած է Անգլիական Եկեղեցւոյն ու ազգին:

Հիմաւնեմ կը յիշեմ այն անձնական ծանօթացումը զորս ունեցանք 2երդ Շնորհագրագրութեան հետ, ատենամէկ տարիներ առաջ, ի Ս. Երկիր 2երդ Շնորհագրագրութեան ուխտաւորութեան ընթացքին:

Այն խառնակ տաւառութիւնը զոր 2երդ Շնորհագրագրութիւնը ստեղծեց Պաղեստինի ժողովուրդի սրտին ու մեքին մէջ, ոսկեայ տառերով պիտի արձանագրէ 2երդ Շնորհագրագրութեան այդ ուխտաւորութիւնը Ս. Երկրի տարեգրութեան մէջ:

Մեր մօտական աղօթքը պիտի ըլլայ 2եր Շնորհագրագրութեան համար մնալ տակաւին կասաբալ առողջութեամբ եւ ուժով, առաջնորդելու եւ խնամարկելու համար Եկեղեցին տակաւին բազմաթիւ տարիներ եւ տեսնելու Բրիտանական կայսրութեան փառաւոր ու մօտաւոր յաղթանակը այն անուոր պայքարին մէջ, որ այժմ կը մղուի ազատութեան եւ խաղաղութեան բռնամիտութեամբ դէմ:

Կը հաւատամք թէ այդ յաղթանակը պիտի ըլլայ նոյն ատեն յաղթանակը արդարութեան եւ իրաւունքի ինչպէս օրհնութեան՝ բոլոր այն ազգերուն՝ որոնք արիւնքով եմ ու տառապած բազմաթիւ դարերէ ի վեր ազատութեան եւ խաղաղութեան համար:

Կ'աղօթեմ որ Աստուած իր ողորմութեամբ փառացնէ այդ յաղթանակը ի փառս իր բազաւորութեան:

Մեր ջերմագին ողջոյններով մնամք

2երդ Շնորհագրագրութեան եղբայր ի Քրիստոս
ՊԱՏՐԻԱՐԷ ՆԱՅՈՅ ԵՐՈՒՍԱԼԷՄԻ

Պալլիւր, Թայիլոն, Արկիլլ.

20 Օգոստ. 1942

2երդ Ամենապատասխանութիւն

Շնորհակալ եմ ի բոլոր սրէ ձեր այնքան ազնիւ Մայիս 26 թուակիր նամակին համար, զոր խորապէս զգացած եմ վերիշուածով իմ այն այցելութեան, զոր տուի 2երդ Ամենապատասխանութեան երբ ես Երուսաղէմ կը գտնուէի տանքով տարիներ առաջ, եւ այն մեծ ազնուութեանք որով ընդունեցիք զիս: Յաւանք եմ որ պիտի շարունակէք տակաւին ձեր աղօթքները իմ համար, թեւ այժմ վառ եմ դրած իմ մեծ պատգովն յուր, եւ կը բաժնեմ 2եր փափաքը որ այն զարհուրելի պատերազմներէն դուրս գայ միջազգային կեանքի աւելի լաւ կարգ մը եւ այժմ նրճուած ազգեր վերականգնելին իրենց ազատութեան մէջ:

Թող ամէն օրհնութիւն ըլլայ 2եր եւ Երուսաղէմի 2եր համայնքին վրայ:

Հաւատացէ՛ք ինձ ըլլալ
ի Քրիստոս հաւատարմ եղբայր 2եր
ԼԱՆԿ-ԱՅ-ԼԱՄՊԷԹԶ ԱՐԲԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

ՏՕՆԱԿԱՆՔ ԵՒ ԲԵՄԱԿԱՆՔ

※ 4 Հոկտ. Կիր. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Յարութիւն. քարոզեց Գեր. Տ. Կիրեղ Ծ. Վրդ. «Զոր Աստուած գուցեաց մարդ մի՛ մեկնեայէ» բնարանով, Ներկայացնելէ յետոյ «այն օրերուն» Նրեայ ժողովուրդին մէջ տիրող երկու տարրեր ըմբռնումները ամուսնութեան մասին, պարզեց աստուածային օրէնքը, որու զօրութեամբ անքակտելի է ամուսնական կապը, Բրիտանէական կրօնին մէջ «վասն խոտարտութեան» պատրուակով խիղճանցառութիւն պէտք է տեղի ունենայ, քանի որ այստեղ ամուսնութեան գերագոյն օրէնքը Սէրն է:

※ 10 Հոկտ. Ծք. — Սրբոյն՝ Գեորգի Գորաւարին, Աղոյկոսի եւ Ռամանոսի երգեցողին. երէկ երեկոյ՝ նախատեսակը, այսօր՝ Ս. Պատարագի քարոզութիւնը կատարուեցան Ղալտոց Ս. Գեորգ եկեղեցիին մէջ: Քարոզեց Տ. Գեորգ Վրդ. «Հայեցաբար ու զօրագրութիւն մեր...» բնարանով, քարոզու հասկնալի կերպով Ներկայացնելէ յետոյ բոլոր սուրբերուն կեանքը յատկանշող անոնց արհամարհանքը հանդէպ աշխարհի փառքերուն, մատնանշեց օրուան սուրբը իբրեւ երկնային փառքի նախանշան, որուն շնորհիւ կրցաւ արժանանալ «փառաց պսակ»ին:

※ 11 Հոկտ. Կիր. — Տօն Վարդապ Սրբոյ Խաչին. երէկ երեկոյ «Հրաշափառ»ով հանդիսաւոր մուտքէն յետոյ, գլխաւորութեամբ լուսարարապետ Գեր. Տ. Կիրեղ Ծ. Վրդ. ի Ս. Յարութեան մեր վերնատան մէջ կատարուեցաւ կիրակնօրեայ ժամերգութիւնն ու Վարդապ խաչի նախատեսակը: Այսօր՝ գիշերային պաշտամունքը՝ նոյն վերնատան մէջ, իսկ Ս. Պատարագը Քրիստոսի Ս. Գերեզմանին վրայ մատուց Գեր. Տ. Կիրեղ Ծ. Վրդ., որ ե քարոզեց «Աս կամաւ քո Բրիտատս...» բնարանով, խաչը Ներկայացուց իբրեւ խորհրդանիշը Աստուծոյ սիրոյն, Անոր մէջէն Աստուծոյ լոյսը կը ճառագայթէ ինչպէս լուսարձակ մը, լուսաւորելով իմաստը տիեզերքին, ու ճամբան՝ որ Աստուծոյ կը տանի:

※ 18 Հոկտ. Կիր. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Յակոբ. քարոզեց Տ. Նորայր Վրդ. «Որով իշխանութեամբ առնես զայդ» բնարանով, ցոյց տուաւ թէ Յիսուսի իշխանութիւնը լոկ մարդկային իմաստութեանէ մը չէր գար: Դարերով անոր շարունակուելը, անոր վարդապետութեան տարածման համար մարտիրոսներու գոյութիւնը իրողութիւններ համարեց Յիսուսի իշխանութեան աստուածային նկարագրին:

※ 24 Հոկտ. Ծք. — Սրբոյ Թադմանցոյ վարդապետաց մեղծ՝ Մեսրոպայ, եղիշէի, Մովսիսի Բերդին, Դաւթի անյողք փիլիսոփային, Գրիգորի Նաւեկացոյն եւ Նեսիսի Կլայեցոյն: — Ս. Պատարագը ի Ս. Յակոբ մատուց Մատենադարանաց Տեսուչ՝ Հոգ. Տ. Գրիգոր Արեւայ Ոսկանեան, քարոզեց Տ. Հայկազուն Վրդ., բնաբան առնելով Շարականի բառերը՝ «Որ զգիտութիւն քո զերկնային եւ զՊարտի իմաստութիւն առատապէս ծաւալեցեր»: Մէկ մէկ Ներկայացուց «Քանչիւ յայս

խումբէն» իւրաքանչիւր անձին զերբ: Դարերու մէջէն ընտրելով զանոնք, Հայաստանեայց եկեղեցին մեկտեղած է անոնց յիշատակին տօնախմբութիւնը նոյն օրուան մէջ, որպէսզի աղգային մեր գոյութեան զաղափարը լուսաւոր տեսիլքով մը ճառագայթէ մեր հոգիներուն վերեւ, անոնց շնորհներովը տաքցնելու ցրտութիւնը մեր ընկերող օրերուն:

※ 25 Հոկտ. Կիր. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Յարութիւն. քարոզեց Տ. Պարզե Վրդ. «Զամենայն ինչ զոր ունէր արի, գոյիւ հափ զկեանս իւր» բնարանով: — Յոյց տուաւ դրամին զերբ մարդկութեան ընկերային եւ անհատական կեանքին մէջ: Անիկա ուժ մըն է, զոր սակայն պէտք է օգտագործել, որպէսզի ծառայեցուի ի շահ մարդկային քաղաքակրթութեան եւ յառաջդիմութեան:

※ 1 Նոյեմ. Կիր. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Յակոբ. քարոզեց Տ. Սերովբէ Վրդ. «Հոգի Տեսան ի վերայ իմ, վասն որոյ էօծ խիղճիս, աւետարանել աղքատաց առաքեաց զիս...» բնարանով, Ներկայացուց Յիսուսի անձը իբրեւ Աստուծոյ հոգիով առատացած, մեծ ակնկալութիւններու, ազնուագոյն առաքելութիւններու մարմնացումը եղող էակ մը, այնքան անձկօրէն սպասուած, որքան իր ժամանակներուն նաեւ մեր օրերու մարդկութեան կողմէ: Մարդուն կը մնայ այլեւ չպարտուի իր վսեմ ու ստորին կիրքերուն հակընդդէմ պայքարին մէջ, բարձրանալու համար ճշմարտութեան, սրբութեան:

※ 8 Նոյեմ. Կիր. — Գիւտ Խաչ. երէկ երեկոյ, գլխաւորութեամբ Գեր. Տ. Մամբրէ Եպս. Սիրունեանի, որ այս շարժուն մէջ վերադարձեր էր Սիւրիայէն, կատարուեցաւ հանդիսաւոր «Հրաշափառ»ով մուտքը Ս. Յարութեան Տաճարէն ներս, որով յետոյ Գիւտ Խաչի տեղւոյն կից մեր Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցիին մէջ պաշտուեցաւ կիրակնօրեայ ժամերգութիւնը եւ նախատեսակը: — Այս առաւօտ, ամբողջ Միաբանութիւնը եւ աշակերտութիւնը նոյն Սրբազան Հօր գլխաւորութեամբ փառաւորեց տօնը Քրիստոսի խաչափայտին հրաշափառապէս դիւտին, գիշերային ժամերգութեան աւարտին՝ «Հարց» շարականի «Աւստի քուրբելով» տունը երգուած պահուն խաչափայտի մասունքը զետեղելով խաչիւտի տեղւոյն վրայ, որուն յերկրպագութիւն ծնրադրեցին Միաբանութիւնն ու աշակերտութիւնը եւ հաւատացեալ ժողովուրդը: — Ս. Պատարագի մատուցումէն յետոյ ի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ. հանդիսաւոր թափօրով կենաց Փայտը շրջաբերուեցաւ Քրիստոսի Ս. Գերեզմանին շուրջ երիցս զարձամար: Երգեցողութեան կը մասնակցէին Ս. Թարգմանչաց վարժարանի երգեցիկ փոքրիկներէն կազմուած զպրաց դասը, առաջնորդութեամբ Հոգ. Տ. Զաւէն Արեւայի:

※ 15 Նոյեմ. Կիր. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Յակոբ. քարոզեց Տ. Շաւարշ Վրդ., օրուան ճաշու Աւետարանէն լճակին մէջ փոթորիկի ենթարկուող աշակերտներուն սարսափը, անոնց հոգեկան տագնապները պատշաճեցնելով

արդի ժամանակներու ընկերային և քաղաքական կեանքերու թռչունքն էր։ Յորտրեց չկորսնցնել հաւատքը փրկչին կարողութեան մասին, փութորիկներ պէտք է գան ու անցնին անհատական և ազգային կեանքերու մէջէն, ամրացնելու համար զանոնք իրենց համոզումներուն մէջ։

✱ 21 Նոյեմ. Շբ. — Սրբոց հրեշտակապետաց՝ Գաբրիէլի եւ Միխայիլի եւ ամենայն եկեղային զօրացն. երէկ երեկոյ Նախատնեցան, այսօր՝ ժամերգութիւն և Ս. Պատարագը պաշտօնեցան չորհրտական պետաց եկեղեցւոյ մէջ։ Քարոզեց Տ. Շաւարշ Վրդ., ներկայացնելով Շառլի մարգարէին տեսիլքին մէջ նկարագրուած փառքը երկնային զօրութիւններու և զասակարգերու, որոնք յաւիտենական օրհնութեամբ կը փառաւորեն իշխանութիւնը տիեզերքի Արարչին։

✱ 22 Նոյեմ. կիր. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Յարութիւն, քարոզեց Տ. Շաւարշ Վրդ., ճաշու Աւետարանին թերադրութեամբը անդրադառնալով մեր աղջին կենսաւակութեան, հաւատքին, որով անիկա միշտ կենդանի մնաց, մինչ օտարներ ծաղիկեցին զայն, ու պատմութեան մէջ քանի քանի անգամներ կարծեցին որ սպառած է ան, ու սպասեցին անոր մահուան։

✱ 4 Դեկտ. Ուր. — Ընծայումն Ս. Աստուածածնի. յետ «Հրաշափառ»ով մուտքի, Տիրամօր Ս. Գերեզմանին վրայ Ս. Պատարագը մատուցեց և քարոզեց Գեր. Տ. Կիւրեղ Ծ. Վրդ., բնարան առնելով Առաքելին խոսքը. «Սրբեսցուք զանձինս մեր յամենայն պղծութենէ...»։ Յոյց տուած թէ Ս. Կոյսը Տաճարին մէջ սպրած իր ընծայման չըջնին, իր անձին վրայ իրագործած է օրբութեան, աստուածապաշտութեան և ծառայութեան տիպար կեանքը, իրեն է որ ամենէն աւելի պէտք է ուղղուին մեր նայուածքները, անոր համբովը քալելու համար երկրաւոր մեր այս կեանքին մէջ։

✱ 6 Դեկտ. կիր. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Յարութիւն, քարոզեց Տ. Հմայեակ Վրդ., օրուան ճաշու Աւետարանի անմիտ հարուստին առակէն հանելով գերադոյն ճշմարտութիւնը քրիստոնէական ըմբռնումին՝ հանգչելութիւն, ինչքին, զրամին, Յիսուս զանոնք չէ արհամարհած, իբրեւ կեանքի սկզբունքներ տուող Գիրք, Աւետարանի առակներուն մէջէն ցոյց տուած թէ Յիսուս մարդուն գաղափարները, կեցողութեամբը փոխեց, ճշդեց նախնական քարիքներուն հանգչեալ — մարդն է ուրիշն զանցառուն, երբ կը տեսնենք թէ չարիքներ կը գործուին մարդուն քարիքին համար Աստուծոյ պարգեւած նախնական ուժերով, զրամով։

✱ 13 Դեկտ. կիր. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Յակոբ. քարոզեց Տ. Նորայր Վրդ., «Գնացէք այսուհետեւ աշակերտեցէք զամենայն հեթանոս» բնարանով, Հայց. եկեղեցւոյ առաջին լուսաւորիչներու տունին առիթով բազմատեղիներ ըրաւ առաջին դարերու քրիստոնէից խանդավառ, եռանդուն կեանքին և ներկայ դատանիները դարերէ չբեղ պատմութեան հակադրական իշած են իրենց բարձրութենէն, մօտենալով հեթանոսութեան։

✱ 20 Դեկտ. կիր. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Յարութիւն. քարոզեց Գեր. Տ. Կիւրեղ Ծ. Վրդ., օրուան ճաշու Աւետարանին թերադրութեամբը ցոյց տալով ամբարտաւանութեան, փառամոլութեան ձգտումներուն աննպատակ և անհաւանքները մարդութեան անհատական ու ընկերային կեանքին մէջ, Յորտրեց լսել ձայնը Աստուծոյ Որդիին որ խոնարհութեան, պարզամտութեան և ուրիշ առաքելութիւններու հոգիով պատրաստուած անհատներուն և ընկերութիւններուն կողմէն մաս առնելու իր սարքած սեղանէն։

✱ 22 Դեկտ. Դշ. — Յղութիւն Ս. Աստուածածնի ի լԱճնայէ. յետ «Հրաշափառ»ով հանգիստւոր մուտքի, Ս. Աստուածածնի Գերեզմանին վրայ Ս. Պատարագը մատուցեց Հոգ. Տ. Գէորգ Վրդ. ճանաչեցան, եպիսկոպոսական խոյր ի զուլա, և քարոզեց «Մատուցուած պատարագ օրհնութեան» բնարանով. ներկայացնելէ յետոյ Հին կտակարանի պատմութեան մէջ յայտնուող դէմքերը հաւատքով, զօրանքութեան եղիով ուխտ ընողներուն, Աբրահամէն մինչև Յովակիմ և Աննա, յորտրեց հաւատացեալները մաքուր սրտով, աբիութեան զգացումով կատարելու իրենց ուխտները օրպէսզի ընդունելի ըլլան Աստուծոյ առջև։

✱ 27 Դեկտ. կիր. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Յակոբ. քարոզեց Հոգ. Տ. Հայկազուն Վրդ., «Ծառայեալ անպիտանք իմք, զոր պարտեցան առնել արարած» բնարանով. մատնանշեց քրիստոնէական ըմբռնումը ծառայութեան մասին, որ նուազատեսչելի վիճակ մը նկատուած էր անկէ առաջ։ Սարգը պարտականութիւն ունի իր սրտի, հոգիի և մտքի կարողութիւնները ծառայեցնել իր անձին և նմաններուն կատարելագործման, երջանկութեան, այսպէսով արժանի ըլլալու համար Աստուծոյ ներկայութեան, անոր Որդիութեան։

Պ Ա Շ Տ Օ Ն Ա Կ Ա Ն Ք

✱ 26 եւ 29 Դեկտ., Բշ. եւ Եշ. — Ի դիմաց Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր, Փոխանորդ Գեր. Տ. Գէորգ Վրդ., Լուսարարապետ Գեր. Տ. Կիւրեղ Ծ. Վրդ., Աւագ-Թարգման Հոգ. Տ. Հրազդան Արեղայ շնորհաւորական այցելութիւններ տուին Իրանի Վեհ. Մօհամէտ Ռիզա Շահ Փէհլէվիի իննգեան տարեգործին առիթով. իսկ քաղաքիս Թրքական Վսեմ. Ընդհ. Հիւպատոսին Թուրքիոյ Հանրապետութեան հոգակման տարեգործին առիթով։

✱ 4 Նոյեմ. Դշ. — Երեկոյեան դէմ Պէյրուսթէն Ս. Աթոռ ժամանեց եպիսկոպոսաց Առաջն. Փոխանորդ Գեր. Տ. Մամբրէ Եպս. Սիրունեան, ըստ հրաւերի Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր, Նախագահելու համար ի Ս. Յարութիւն Գիւտ Խաչի հանդիսակատարութեանց, Նոյեմբեր 10-ին երեքշաբթի ցերեկին Գերաշնորհ Սրբազան հիւր մեկնեցաւ դէպի Գահիրէ։

✱ 25 Նոյեմ. Դշ. — Ի դիմաց Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր, Փոխանորդ Գեր. Տ. Գէորգ Վրդ. և առժամայ Աւագ-Թարգման Հոգ. Տ. Գրիգոր Արե-

զայ, քաղաքիս Սէն-ձորձ եկեղեցիին մէջ ներկայ գտնուեցան յուզարկաւորութեանը տեղւոյս Անկլիքան եպս. Գեր. Տ. Ֆ. Կ. Պրատնի, որ օր մը առաջ կնքեց մահկանացուն, ինքնաշարժի ցաւալի արկածի մը հետեւանօք:

※ 18 Դեկտ. Ուր. — Ի զիմաց Ամեն. Ս. Պատրիարք Զօր, Փոխանորդ Գեր. Տ. Դէորդ Վրդ. և առժամեայ Աւագ-Թարգման Զոգ. Տ. Գրիգոր Արեւելայ, Դուռպան Պայրամի առթիւ շնորհաւորական այցելութիւն տուին քաղաքիս Իսլամական Բարձր Ժողովին, և աւագանիէն Քաղաքապետ Մսթաֆա Պէյ Էլ-Խալտիին, Ձիֆ-Սէքրէթարիի օգնական Բուհի Պէյ Ապտէլհատիին, Իսմայիլ Պէյ Զիւսէյիին և Բազըպ Պէյ Նէշաշիպիին:

※ 26 Դեկտ. Շր. — Եւրոպացւոց Ս. Երնդեան տօնին առթիւ, ի զիմաց Ամեն. Ս. Պատրիարք Զօր, Լուսարարապետ Գեր. Տ. Կիւրեղ Ծ. Վրդ., ընկերակցութեամբ Զոգ. Տ. Տ. Ներսէս, Հայկազուն, Պարգև Վարդապետաց և առժամեայ Աւագ Թարգման Զոգ. Տ. Գրիգոր Արեւելայի, շնորհաւորական այցելութիւն տուին Ֆրանչիսկեան Միաբանութեան Կիւսդուրիին և Յոյն Կաթողիկոս Գոթիանօրիին: — Նոյն առթիւ, Գեր. Լուսարարապետ Զայրը և Զոգ. առժամեայ Աւագ-Թարգմանը այցելեցին Անկլիքան եպիսկոպոսարանը, Հայ Կաթողիկոս Պատր. Փոխանորդին, Աղօլտիական երկրատունը և Սիոնի Տօրմիսիօնի Վանքի Մեծաւորին:

Ամեն. Ս. Պատրիարք Զօր հիւանդութեան առթիւ հետեւեալ անձնաւորութիւնք այցելած են Պատրիարքարան, եւ շեանկեցելով Սքազան Հիւանդին հետ առաջ պալաիւնում եւ կասարեալ առողջութիւն մաղրած են Նորին Ամենապատուութեան:

※ 8 Հոկտ. - 22 Նոյեմ. — Ամեն. և Ասէս փաստարաններ. — Փաստարան Ֆայիլ Պէյ Հատտատ. — Կանոնիկոս Պրիմէն. — Երուսաղէմի Անկլիքան եպս. Գեր. Տ. Ֆ. Կ. Պրատն, ընկերակցութեամբ Կանոնիկոս Պրիմէնի. — Դաղէի քաղաքապետ Ռիւշտի Պէյ Շաւուա, ընկերակցութեամբ քաղաքիս աղգայիններէն զեղապորժ Տիար Յակոբ Արսէնեանի. — Դամասկոսի Օսմ. Դրամատան Տնօրէն Պր. Շարի Բանտէլի:

※ 26 Նոյեմ. ել. — Ամեն. Ս. Պատրիարք Զայրը ուղեւորեցաւ Ռեմլէ, ձմեռը հոն անցնելու համար ըստ բժշկաց խորհուրդին: Նորին Ամենապատուութեան ընկերացան Լուսարարապետ Գեր. Տ. Կիւրեղ Ծ. Վրդ., վանուցս բժիշկ Տօքթ. Ն. Եւաղիւան և հիւանդապահուհի Օր. Ուսաննա Տէյլրմէնճեան: Միաբանութեան անդամներէն հոգեշնորհ հայրեր պարբերաբար երկու-երեք օրուան համար կ'այցելեն Նորին Ամենապատուութեան. ի Ռեմլէ:

※ 29 Նոյեմ. Կիր. — Հիւանդտեօի այցելութեան եկան տեղւոյս Իսլամական Բարձր Ժողովի Կողմէ Լիմին Ապտէլհատի և Եուսէֆ Սըտգը Թահպուլ Էֆէնտիները, և այցետուն ձգեցին:

Ի Ռեմլէ Նորին Ամենապատուութեան այցելած են հետեւեալ:

※ 4 Դեկտ. Ուր. — Ռեմլէի Յունաց Զոգ. Տեւուլը, որուն՝ հետեւեալ օրը ի զիմաց Ամեն. Ս. Պատրիարք Զօր փոխադարձ այցելութիւն տուին Զոգ. Տ. Տ. Հայկազուն և Պսակ Վարդապետներ:

※ 9 Դեկտ. Դշ. — Ռեմլէի Լատինաց Զոգ. Տեւուլը, որուն՝ 12 Դեկտեմբերին, ի զիմաց Նորին Ամենապատուութեան փոխադարձ այցելութիւն տուաւ Զոգ. Տ. Պսակ Վրդ.:

※ 14 Դեկտ. Բշ. — Ռեմլէի քաղաքապետ Շէյխ Մսթաֆա Էֆէնտի, որուն՝ նոյն օրը ի զիմաց Ամեն. Ս. Պատրիարք Զօր փոխադարձ այցելութեան գացին Լուսարարապետ Գեր. Տ. Կիւրեղ Ծ. Վրդ. և Զոգ. Տ. Պսակ Վրդ.:

ՅՈՒՍԻԿ ԱՐՔԵՊՍ. ԶՕՂՐԱԲԵԱՆ

Վերջերս ցաւով իմացանք մահը Ռումանիոյ առաջնորդ Յուսիկ Արքեպս. Զօրաբեանի՝ մին մեր լաւագոյն ու պատրաստուած եկեղեցականներէն որուն մահը թանկագին կորուստ մըն է եկեղեցիին: Ինձն է 1871 ին Ն. Նախիջևան, Աւարտելէ վերջ Ն. Նախիջևանի թեմական վարժարանն ու Դէորդեան ձեմարանը, Կոմիտաս և Եղնիկ իր դասընկերներուն հետ Դերմանիա կը զրկուի համալսարանական ուսում առնելու համար: Կը հետեւի աստուածաբանութեան, փիլիսոփայութեան և պատմութեան՝ Պերլին, Հալլէ և Լայքցիկ, ուր կ'աշակեցորի Հառնաքի, Վուստի, Մալքէրի, Բաուլի և Մամլէին: Ձեռք կը բերէ նաև ուսն համալսարանի ցենդ:

Երկար ատեն իջմիածնի ձեմարանի մասնագիտական բաժիններում աւանդած է Հայ և Ընդհանուր եկեղեցւոյ պատմութիւն, և ունեցած՝ տեսչական պաշտօն Կարապետ եպիսկոպոսի և Կ. Կոստանիանցի վերատեսչութեան օրերուն: Ամենափափուկ պայմաններու մէջ, իբր կրօնասոյց եօթ տարի պաշտօնավարած է նաև Մոսկուայի Հաղարեան ձեմարանը, եղած է զիւսանապետ՝ Խրիմեան և Իլմիրլեան կաթողիկոսներու օրով:

1920 էն ի վեր կը մնար առաջնորդ Ռումանահայ թեմին, որուն օսմանադրութիւնը մշակելով կառավարութեան ներկայացուցիչ ի վաւերացումն:

Հակառակ իր կարողութիւններուն և պատրաստութեան, մեր մտաւոր ու հանրային ծառայութեան մէջ հանգուցեալը երկրորդական գիծի կուգայ. սակայն իրեն չպակսեցան բնաւ բարեացակամութիւններ մեր ցաւերուն համար:

Հանգիստ իր հողին: